

ΜΠΙΩΣ ΠΡΩΤΗ Η ΩΡΑ για μια αληθινή ενάσταση, αναρωτήθηκαν περισσότεροι από 200 καλλιτέχνες προσπαθώντας να προσφέρουν μια διέξοδο στους αβέβαιους καιρούς με τα έργα τους. Μιλώντας με την επιμελήτρια Συραγώ Τσιάρρα (μαζί με τις επιμελήτριες Γκαριφιέλα Σαλγκάνιο και Μιχίσι Σιάβα από τη Νότιο Αμερική και την Αφρική αντίστοιχα, οι οποίες θέλησαν να διαφοροποιηθούν από τις ευρωκεντρικές Μπιενάλε του εξωτερικού) αντιληφθήκαμε ότι οκοιός της Μπιενάλε είναι η προβολή ενός εναλλακτικού τρόπου παρέμβασης στο

κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον. Εξ ου και ο τίτλος «Πράξις: Τέχνη σε αβέβαιους καιρούς». Εμπνευσμένο και δανειομένο από το βιβλίο του Τέρι Γκκλτον «Μετά τη Θεωρία», εκφράζει τον σύγχρονο εικαστικό προβληματισμό. Λύσεις δεν θα δώσει κανένας καλλιτέχνης για την αποτυχία της πολιτικής, ωστόσο μπορεί να συμβάλει δημιουργικά στη διαμόρφωση ενός νέου τρόπου σκέψης, να προκαλέσει το αίσθημα της αφηρησις από τον λήθαργο, της πολιτικής χειραφέτησης.

«Κρίση υπάρχει όταν το παλιό έχει πεθώσει αλλά το νέο δεν έχει ακόμη γεννηθεί» λέει η Συραγώ Τσιάρρα, δανειζόμε-

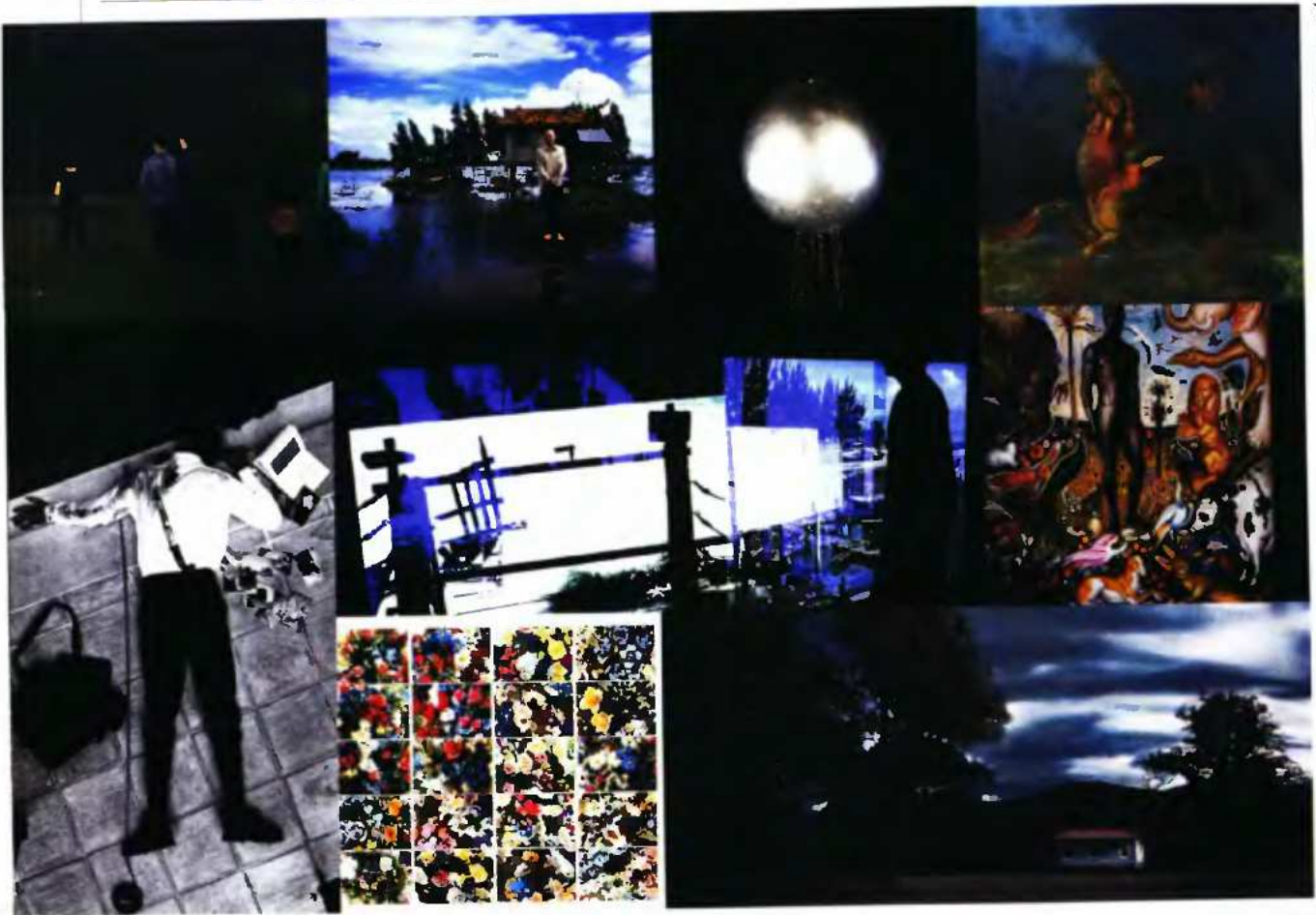
νη τη φράση του Αντόνιο Γκρόμοι. «Ο ρόλος του επιμελητή είναι να σκηνοθετεί και να αναδεικνύει το όραμα του καλλιτέχνη», επισημαίνει. «Είναι αδιανόητο και αντιαισθητικό το σπαιοδιήποτε σταριλίκι του επιμελητή, πρέπει να δεχθεί ότι δεν υφίσταται χωρίς τον καλλιτέχνη, δεν είναι σπαιοδιήποτε από το έργο τέχνης».

Δεν απευθύνεται σε ένα ελιτίστικο κοινό, αλλά έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα (με έμφαση στα προγράμματα για σχολεία) και 60.000 επισκέπτες (μόνο κατά τη διάρκεια της υιοθετημένης νεκρής περιόδου του Αυγούστου είχε 9.500 επισκέπτες), που αποδεικνύουν ότι η Θεο-

2^η ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η Θεσσαλονίκη επαναδιαπραγματεύεται
τον έννοια της «ανοιχτής» πόλης

- ΖΩΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

σαλονίκη δεν είναι αυτό το άδικο στερεότυπο συντηρητισμού, μια πόλη προσκολλημένη στο παρελθόν της. Είναι μια πόλη ανοιχτή, που επαναπροσδιορίζεται και συνδιαλέγεται με την Μπιενάλε της Αθήνας προωθώντας τη δουλειά τόσων Ελλήνων καλλιτεχνών στο εξωτερικό. «Ήταν μια ειλικρινής συγκυρία η χρονική σύμπτωση των δύο Μπιενάλε, ειδικά για τον πολιτιστικό τουρισμό, όχι μια πώληση Νοτίων και Βορείων. Αλλιώς σήμερα υπάρχει μια πληθώρα Μπιενάλε, γύρω στις 300».

Η Μπιενάλε της Θεσσαλονίκης είναι μια ιδανική ευκαιρία να γίνεις τουρίστας στην ίδια την πόλη σου. Είναι μια πρό-

ταση διαδρομής από το λιμάνι προς το ιστορικό και εμπορικό κέντρο της πόλης, εντάσσοντας οθωμανικά μνημεία (Παζάρ Χαρίρ, Μπέη Χαρίρ), πλατείες (Μπεζεστένι) θεομικούς και εναλλακτικούς χώρους (Αντίστούσιο, κτήριο παλιών ψυγείων, bar-restaurant ES).

Αξίζει να περιηγηθείτε στα Λαοτά Παράδεισος για να δείτε κελιά πάχυνσης πολιτικών που παραπέμπουν σε Κοινοβούλιο ή σε ατομικά θέατρα της ζωής, έργο της Μαίρης Ζυγούρη. Προσωπικά, ενθουσιάστηκα με το έργο του Μάσια Οσβάλντο στη βόλτα στα Λαυλουδάδικα «10 νότες για μια ανθρώπινη συμφωνία», που πότισε πανιά με γυναικεία αρώμα-

τα παρασκευασμένα από έναν Γάλλο αρωματοποιό έχοντας ως βάση τα άρωμα από τα μαλλιά γυναικών από διαφορετικές εθνικές ομάδες. Σκοπός του καλλιτέχνη να παρουσιάσει την ανθρώπινη οσμή ως μια «κοινωνική γραμματική», μια οικεία αλλά ωστόσο σόρατη γλώσσα, υλισταγμένη σε συγκεκριμένες αντιλήψεις του πολιτισμού, και να τοποθετήσει τον θεατή σε ένα περίεργο οσφρητικό διάλογο. Το άρωμα των γυναικών από το Μεξικό κέρδισε την καρδιά του κολλήτου μου. Δεν ξέρω αν έτσι επιβεβαιώνονται μύθοι σχετικές με τις Θερμές Μεξικάνες.

Info: μέχρι τις 27 Σεπτεμβρίου,
www.thessalonikiennale.gr